

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۸۶	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم نثر و شعر (۶ نمره) معنی و مفهوم عبارت ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید.	
۰/۲۵	۱- در یک دستش ابریقی است.	
۰/۲۵	۲- پیکان اندر استخوان وی بماند.	
۰/۲۵	۳- در ذمت ما حقوق بسیار دارد.	
۰/۲۵	۴- منجنیق ، ایشان را پیاموخت.	
۰/۵	۵- به بدها دل دیو رنجور دار.	
۰/۵	۶- در عدم هم ز عشق بویی هست.	
۰/۵	۷- هوای عصبان از سر او بادخانه ای ساخت.	
۰/۷۵	۸- به فراستِ صادق دانست که حال چیست . امارات آن بر خود ظاهر نگردانید.	
۰/۷۵	۹- در تاریخی که می کنم ، سخنی نرانم که آن به تعصبی و تزیدی کشد.	
۱	۱۰- چو جنگ آوری با کسی برستیز	که از وی گزیرت بود یا گریز
۱	۱۱- نه در ایوان قریب وهم را بار	نه با چون و چرایش عقل را کار
۲	ب) معنای هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. (۲ نمره)	
	۱- خود ایدر زمانی درنگ آوریم.	۲- چو او از کمان تیر بگشاد شست.
	۳- پاک است طرب نامه ی خوش بوی سلوکش.	۴- بری دان از افعال چرخ برین را .
	۵- از اطراف و اکناف گیتی آگاهم.	۶- از علم شریعت آن چه مالایب است ، بیاموزد.
	۷- گفت طوطی را : « چه خواهی ارمغان ؟ »	۸- اجرام کوه هاست نهان در میان برف.
	پ) خود آزمایی (۴ نمره)	
۰/۵	۱- کدام یک از بیت های زیر ، به مسئله ی وحدت وجود اشاره دارد ؟	
	الف) همه سرگشته و یک جزء از ایشان	برون نهاده پا از حد امکان
	ب) اگر یک قطره را دل برشکافی	برون آید از آن صد بحر صافی
۰/۵	۲- در بیت « شما چه قدر صبور و چه قدر خشم آگین / حضورتان چو تلاقی صخره با دریاست » هر یک از واژه های « صخره » و « دریا » نماد چیست ؟	
۰/۵	۳- آیه ی « وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ » با کدام بیت ، ارتباط معنایی بیش تری دارد ؟	
	الف) خوشی و خرمی و کامرانی	کسی دارد که خواهانش تو باشی
	ب) چه باک آید ز کس آن را که او را	نگهدار و نگهبانش تو باشی
۰/۵	۴- با توجه به شعر زیر ، دیدگاه شاعر را در خصوص مدح و ستایشگری بنویسید.	
	« پسندوست با زهد عمار و بوذر	کند مدح محمود مر عنصری را ؟
	من آنم که در پای خوکان نریزم	مر این قیمتی ذرّ لفظ دری را »
۰/۵	۵- در عبارت « چندان که نشاط ملاعبت کرد و بساط مداعبت گسترد. » کدام ویژگی نثر گلستان سعدی آشکار است ؟	
۰/۵	۶- معنی عبارت « جهان خوردم و کارها راندم. » را بنویسید.	
۱	۷- معنای کنایی هر یک از عبارت های مقابل را بنویسید.	الف) گیاه بام شدن ب) گرم شکمی
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان : ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره
ت (درک مطلب) (۴ نمره)		
۰/۵	۱- مقصود شاعر از مصراع دوم بیت زیر ، چیست ؟ « تنت بر تک رخس مهمان کنم به گرز و به کوپال درمان کنم »	۰/۵
۰/۵	۲- گویندهی بیت زیر ، کدام ویژگی را به خود نسبت می دهد ؟ « به تکلم ، به خموشی ، به تبسم ، به نگاه می توان بُرد به هر شیوه ، دل آسان از من »	۰/۵
۰/۵	۳- شعر زیر که در وصف حضرت عباس (ع) سروده شده است ، به چه نکته ای اشاره دارد ؟ « تو آن راز رشیدی / که روزی فرات / بر لب آورده . »	۰/۵
۰/۵	۴- با توجه به بیت زیر ، اولین وادی از مراحل سلوک عطار کدام است ؟ « صد بلا در هرنفس این جا بود طوطی گردون مگس این جا بود »	۰/۵
۰/۵	۵- مفهوم کلی بیت « حرف و صوت و گفت را بر هم زخم / تا که بی این هر سه با تو دم زخم » چیست ؟	۰/۵
۰/۵	۶- ابیات زیر ، کدام مفهوم مشترک را بیان می کنند ؟ « چون داد عادلان به جهان در ، بقا نکرد « ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما بیداد ظالمان شما نیز بگذرد » بر قصر ستم کاران تا خود چه رسد خذلان »	۰/۵
۰/۵	۷- در شعر زیر ، مقصود از « پیغام های سرد » چیست ؟ « وقتی چنین نشاط کسی را مسلم است نه هم چون من که هر نفس از باد زمهریر کاسباب عیش دارد اندر زمان برف پیغام های سرد دهد بر زبان برف »	۰/۵
۰/۵	۸- بیت « خدایت ثنا گفت و تبجیل کرد / زمین بوس قدر تو جبریل کرد » در ستایش کیست ؟	۰/۵
ث (تاریخ ادبیات و دانش های ادبی) (۳ نمره)		
۰/۲۵	۱- داستان از موريس مترلینگ را می توان با قسمتی از داستان « زال و رودابه » از شاهنامهی فردوسی مقایسه کرد.	۰/۲۵
۰/۲۵	۲- نوشته های طالبوف و حاج زین العابدین مراغه ای نمونه ای از کدام « نوع نثر » است ؟	۰/۲۵
۰/۵	۳- منظومه ی « گلشن راز » ، چه مطالبی را در بردارد ؟	۰/۵
۰/۷۵	۴- هر یک از آثار زیر از چه کسی است ؟ الف) غزل داستان سال های بد ب) نهضت شعوبیه پ) شب های ایرانی	۰/۷۵
۰/۲۵	۵- از دیدگاه حماسی ، اسفندیار را می توان با در حماسه ی شمال اروپا مقایسه کرد.	۰/۲۵
۰/۵	۶- دو آرایه ی موجود در شعر زیر را بنویسید. « چه زمهریر غریبی ! / شکست چهره ی مهر / فسرد سینه ی خاک / شکافت زهره ی سنگ »	۰/۵
۰/۵	۷- در بیت زیر ، شاعر ، « گونه » را به و « اشک » را به تشبیه کرده است. « از راهروان سفر عشق در این دشت گلگونه سرشکی است اگر راه نوردی است »	۰/۵
ج (شعر حفظی) (۱ نمره)		
بیت های زیر را کامل کنید.		
۰/۵	۱- ای که میان جان من ، شعرم می کنی گرتن زخم خامش کنم ، ترسم که بشکنم	۰/۵
۰/۵	۲- نعره زد عشق که : « » حسن لرزید که : « »	۰/۵
۲۰	جمع نمره	۲۰
	« موفق باشید »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۸۶
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم نثر و شعر در تصحیح این قسمت، نظر همکاران محترم، صائب است.	۶
	ب) معنای لغت ۱- این جا (۰/۲۵) ۲- حلقه‌ی استخوانی یا چوبین که در انگشت می‌کردند و زه کمان را با آن می‌گرفتند. (۰/۲۵) ۳- طریق (یا روش) (۰/۲۵) ۴- بی‌گناه (یا مبرا) (۰/۲۵) ۵- اطراف (۰/۲۵) ۶- آنچه از آن‌گزیری نیست، لازم، ضروری (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵) ۷- تحفه (یا هدیه) (۰/۲۵) ۸- جمع جرم، جثه‌ها، جسم‌ها، ماده‌ی چیزها (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۲۵)	۲
	پ) خودآزمایی ۱- بیت «ب» (۰/۵) ۲- صخره: نماد مقاومت (یا ایستادگی) (۰/۲۵)، دریا: نماد مشکلات (یا ظلم و ستم) (۰/۲۵) ۳- بیت «ب» (۰/۵) ۴- شاعر، انسان‌های با تقوا را شایسته‌ی مدح می‌داند و نه پادشاهان را (با لفظ با ارزش زبان فارسی را برای مدح انسان‌های فرومایه به کار نمی‌برد). (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۵- کاربرد نثر مسجع (یا سجع) (۰/۵) ۶- از نعمت‌های جهان بهره‌بردم و کارهای بسیاری انجام دادم. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۷- الف) مورد توجه واقع نشدن (۰/۵) ب) حریص بودن (یا طمع داشتن) (۰/۵)	۴
	ت) درک مطلب ۱- مرض جنگ طلبی تو را درمان می‌کنم (یا تن تو را با گرز و کوپال درمان می‌کنم) (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۲- قابلیت عاشق شدن (یا به آسانی دل دادن) (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۳- حضرت عباس پس از ورود به شریعه‌ی فرات دست بر آب زد و آب را تا لبان خشکیده رساند اما وقتی به یاد نشنگی برادر و کودکان حرم افتاد، نتوانست آن را بیاشامد. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۴- طلب (۰/۵) ۵- بدون توجه به کلمات و ظاهر الفاظ با تو سخن خواهم گفت. (یا بی‌واسطه با تو سخن می‌گویم). (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۶- مرگ همه را فرا می‌گیرد، هم عادلان و هم ستم‌کاران می‌میرند. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵) ۷- افسوس و حسرت (یا اظهار درد و اندوه) (۰/۵) ۸- پیامبر اکرم (ص) (۰/۵)	۴
	«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱۰ / ۲۰
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۱- کمند گیسو (۰/۲۵) ۲- نثر دوره‌ی مشروطه (یا ساده نویسی) (۰/۲۵)</p> <p>۳- رموز و اصطلاحات عرفانی در آن بیان و تفسیر شده است (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)</p> <p>۴- الف) نادر ابراهیمی (۰/۲۵) ب) علامه جلال الدین همایی (۰/۲۵) پ) آرمان رنو (۰/۲۵)</p> <p>۵- بالدر (۰/۲۵)</p> <p>۶- مراعات نظیر، تشخیص، استعاره‌ی مکنیه، واج آرایه (نغمه‌ی حروف) / کنایه، مجاز، جان بخشی ذکر دو مورد کافی است هر مورد (۰/۲۵) جمعاً (۰/۵)</p> <p>۷- گونه ← دشت (۰/۲۵) ، اشک ← راه نورد این دشت (۰/۲۵)</p>	۳
	<p>ج) شعر حفظی</p> <p>۱- تلقین (۰/۲۵) فرمان (۰/۲۵)</p> <p>۲- خونین جگری پیدا شد (۰/۲۵) صاحب نظری پیدا شد (۰/۲۵)</p>	۱
	جمع نمره	۲۰

«موفق و سرفراز باشید»